

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3005/2020
01.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Радоњић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац, чији је пуномоћник Милорад Бојчевић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/19 од 05.08.2020. године, у седници одржаној 01.04.2021. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/19 од 05.08.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову, П1 2/19 од 02.07.2019. године, ставом првим изреке поништено је решење туженог од 03.03.2016. године, па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад на послове и радне задатке које је раније обављао. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 190.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/19 од 05.08.2020. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог од 03.03.2016. године, те да се обавезе тужени да га врати на рад, на послове и радне задатке које је раније обављао као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка од 190.500,00 динара. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 195.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. ЗПП.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време, на основу уговора о раду од 30.04.2015. године, којим је распоређен на послове ... техничара за шуме сопственика. Решењем туженог од 03.03.2016. године, отказан му је уговор о раду, применом члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду, због повреде радне обавезе из члана 16. став 1. тачка 2. и 14. Уговора о раду, којима је као основ за отказ прописано неблаговремено, несавесно или немарно и са дужном пажњом неизвршавање радних задатака; издавање робе без пратеће документације или издавање мање или веће количине робе у односу на уговорену или издавање робе која је другачијег квалитета у односу на уговорено. Стављено му је на терет да је у суботу 19.09.2015. године (нерадан дан), око 18,00 часова, на тракторској приколици извршио жигосање 5м³ огревног дрвета – храста и букве, при чему за наведену запремину није издао одговарајући документ – пропратницу, нити је у складу са законом обрачунао и утврдио висину накнаде за шуме сопственика која се врши у поступку дознаке, пре жигосања, и на тај начин је пустио у промет огревно дрво без одговарајуће документације. У решењу је наведено и да је тужилац био у обавези да након добијања захтева за дознаке стабала за сечу у шумама сопственика, прво изврши обележавања стабала за сечу, па тек након сече и израде дрвних сортимената врши њихово жигосање.

Испитујући законитост побијаног решења, судови су утврдили да су 19.09.2015. године, приликом редовне контроле, чувари заштићеног подручја наишли на два трактора са дрвима, која су била жигосана зеленом фарбом и шумским жигом, без пропратнице, да дрва потичу из шуме ББ, који је са ВВ вршио превоз ових дрва, да је дрва жигосао тужилац без претходног издавања пропратнице, да на тракторима има укупно 5м³ огревног дрвета – храста и букве, да су дрва суварци (изгорели у пожару) скупљани са земље. Међутим у тракторима се том приликом налазило и 5-6 посечених пањева, које је ББ том приликом посекао да би попунио приколице, што је он и потврдио и писменом изјавом на записнику који је сачинила служба чувара заштићеног подручја, која је 23.09.2015. године вршила ванредну контролу и у шуми овог сопственика утврдила да постоји 6 бесправно посечених пањева храста, без издате дознаке. ББ је навео и да је тужиоца обавестио да ће тога дана ићи у шуму да сакупља лежаке, али да му није рекао да ће сећи и пањеве, те да је тужилац дрво жигосао у приколици, јер су се срили на путу, али да пањеве није могао да види јер су у приколици били испод лежака. Пре доношења решења тужиоцу је достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се он изјаснио, навдећи да у конкретном случају није издао пропратницу, јер се радило о дрвету које се скупља по шуми – лежаци, за које није прописано да се издаје документација, те да је дрво жигосао да би се знало његово порекло, а да је сопственик шуме предао захтев за дознаку, коју он (тужилац) у том периоду – према распореду послова није могао да изда, већ је радио само отпрему дрва.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев и поништио решење о отказу уговора о раду, уз обавезу туженог да га врати на рад, налазећи да у конкретном случају нема места примени члана 85. Закона о шумама, с обзиром да се ради о сувом дрвету – лежацима, који су сакупљени у шуми, а да

тужилац не може бити одговоран и за посечене пањеве храста који су се налазили у приколицама, с обзиром да није имао сазнање о томе, због чега не може бити ни одговоран за повреду радне обавезе која му је побијаном одлуком туженог стављена на терет.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд, побијаном одлуком правилном применом материјалног права, на овако утврђено чињенично стање, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, као неоснован.

Наиме, према одредби члана 57. Закона о шумама (“Сл. гласник РС” бр.30/10 и 93/12), сеча стабала у шумама може да се врши само после извршеног одабирања, обележавања дозначним жигом и евидентирања стабала за сечу, при чему се дознаком сматра и обележавање површине шуме планиране за чисту сечу или крчење, као и обележавање посебним жигом пањева бесправно посечених стабала. И одредбом члана 60. Закона је забрањено да се посечено дрво из шуме и шумско дрвеће које потиче са површине која се у смислу овог закона не сматра шумом, ставља у промет док се не жигоше шумским жигом и изда пропратница, односно отпремница, која прати дрво у промету. На основу члана 60. став 1. у вези члана 70. став 1. овог Закона, жигосање посеченог дрвета и издавање пропратнице, односно отпремнице врши корисник шума, сопственик који шумом газдује, а када се ради о шумама у државној својини обухваћеним шумским подручјем, односно подручјем националног парка њима газдује јавно предузеће. Ради одржавања оптималног здравственог стања шума, применом члана 18. став 1. Правилника о шумском реду (“Сл. гласник РС” бр.38/11), корисник, односно сопственик шума најмање једном годишње врши преглед шуме у којој се не обавља редовна сеча у току године и по претходно извршеној дознаци стабала, уклања сва сува и полусува стабла или њихове делове из шуме. Жигосање посеченог дрвета, у складу са чланом 3. Правилника о облику и садржини шумског жига, обрасцу пропратнице, односно отпремнице, условима, начину и року жигосања посеченог дрвета (“Сл. гласник РС” бр.95/92 и 94/00), врши се шумским жигом на месту сече, утискивањем шумског жига.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, основано другостепени суд налази да правилна примена напред цитираних законских одредаба, подразумева да је и за уклањање сувих и полусувих стабала и њихових делова из шуме, што подразумева и сечу пањева, жигосање могуће вршити тек по претходно извршеној дознаци стабала. У складу са тим и обавеза тужиоца, као ... техничара, била је да на лицу места, пре жигосања дрвних сортимената сопственика ББ, најпре изврши дознаку посечених стабала и пањева за сечу, што подразумева њихово обележавање и то по претходно поднетом захтеву сопственика шуме. Ова обавеза дата је и у опису послова радног места тужиоца, и то одредбом члана 1. Уговора о раду, који је тужилац закључио са туженим, а којим је предвиђено да послови радног места ... техничара за шуме сопственика подразумевају: обављање свих стручно техничких послова у шумама сопственика, у складу са важећим законима; вршење послова одабира, евидентирања и обележавање стабала за сечу у изданичким шумама сопственика; одговоран је за контролу наплате накнаде за коришћење шума и шумског земљишта од сопственика; обавља послове контроле и отпреме дрвног материјала у шумама сопственика на подручју Националног парка и послове контроле у спровођењу мера заштите и развоја у складу са режимом заштите Националног парка, те обавља и друге послове по налогу руководиоца.

Супротно наведеном, тужилац у конкретном случају послове свог радног места није обављао на начин предвиђен Законом и наведеним Правилницима, с обзиром да је извршио жигосање дрвних сортимената ван лица места, односно ван места на ком су они покупљени и исечени, жигосање је извршио без издавања пропратнице и без претходно добијене документације, нити је у складу са законом обрачунао и утврдио висину накнаде за шуме сопственика која се врши у поступку дознаке. Околност што је сопственик сакупио стабла која су лежала на земљи и секао пањеве, тужиоца не ослобађа обавезе поштовања прописане процедуре, јер је она предвиђена и за ову врсту дрвних сортимената. Ни околност што су се посечени пањеве у приколицама налазили испод прикупљених стабала и због тога није могао да их евидентира (види), не ослобађа га одговорности за учињени пропуст, јер да је поступак евидентирања, обележавања и жигосања обавио на прописан начин, односно на лицу места, до овог превида не би ни дошло.

Из наведеног произилази да овакво поступање тужиоца представља несавесно и немарно извршавање радних обавеза и неизвршавање радних задатака са дужном пажњом, при чему је учинио и повреду жигосања робе без пратеће документације, што је одредбом члана 16. став 1. тачка 2. и 14. Уговора о раду предвиђено као основ за отказ уговора о раду запосленом од стране послодавца. Правилно другостепени суд закључује и да постоји одговорност тужиоца за учињену повреду радне обавезе, с обзиром да је имао или је бар морао имати свест о свом неправилном поступању приликом извршавања послова свог радног места. На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је основан закључак суда да је на овај начин наступио основ за престанак радног односа, применом члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05, 61/05 и 54/09), па је и тужбени захтев за поништај оспореног решења туженог и враћање на рад, правилно одбијен, као неоснован.

Доношењу решења претходило је писмено упозорење тужиоцу о постојању разлога за отказ уговора о раду, које му је достављено уз остављање рока за изјашњење, а на које се он и изјаснио, па је на овај начин испоштовано и право тужиоца на одбрану, заштићено одредбом члана 180. став 1. и 2. Закона о раду.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и захтев тужиоца за враћање на рад, па је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић